

Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću | Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek |
Građanski odbor za ljudska prava | Pravda Bjelovar

Podrška strategiji razvoja pravosuđa u području ljudskih prava

Osijek, Zagreb, Bjelovar, 31. srpnja 2015.

Dvotjedni izvještaj o suđenjima za ratne zločine, pojavama diskriminacije, zločinu iz mržnje i govoru mržnje, pravima žrtava rata i društvenom procesu suočavanja s prošlošću

Odštetni zahtjevi obitelji ubijenih srodnika tijekom i neposredno nakon VRA „Oluja“

Republika Hrvatska potpisnica je brojnih međunarodnih ugovora, između ostalih i Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, čime je preuzela obvezu poštivanja ljudskih prava i sloboda zajamčenih Konvencijom i njenim protokolima. U kontekstu prava na reparacije civilnih žrtava rata, osobito prava na život te zabrane mučenja, obvezna je provoditi učinkovite istrage.

U dvadeset godina hrvatsko je pravosuđe podiglo tri optužnice za ratne zločine počinjene tijekom i po završetku Vojno-redarstvene akcije „Oluja“, no pravomoćno je osuđen tek Božo Bačelić, zbog usmrćenja Nikole i Milice Damjanić, starijeg bračnog para srpske nacionalnosti u Prokljanu kod Skradina, te zarobljenog neprijateljskog vojnika Vuka Madića, u zaseoku Mandići. Istom presudom Županijskog suda u Splitu oslobođeni su ostala trojica okrivljenika.¹ Za zločine u Gruborima, Županijski sud u Zagrebu objavilo je presudu kojom su optuženici Frano Drljo i Božo Krajina oslobođeni optužbe za ratni zločin protiv civilnog stanovništva počinjen 25. kolovoza 1995. u selu Grubori, za vrijeme trajanja akcije pretrage terena pod nazivom "Oluja obruč". Iste je teretila optužnica Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu da su kao pripadnici ATJ Lučko, nakon što su grupe pod njihovim zapovjedništvom ušle u selo, Frano Drljo osobno i njemu podređeni Igor Beneta (danas pokojni) pucali u civile, dok su drugi neidentificirani pripadnici njegove grupe pucali u civile i palili kuće, a okrivljenici nisu poduzeli ništa da spriječe sebi podređene pa su tom prilikom Milica Grubor, Marija Grubor, Jovo Grubor, Jovan Grubor pok. Damjana, Miloš Grubor i Đuro Karanović zadobili prostrijelne ozljede od kojih su preminuli, a većina objekata i gospodarskih zgrada u zaseoku Grubori je zapaljena. Za zločin u selu Kijani, Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci podiglo je optužnicu, koja još nije stupila na pravnu snagu, protiv R. K., pripadnika 118. domobranske pukovnije HV-a, za ratni zločin protiv civilnog stanovništva od 15. kolovoza 1995. do 28. kolovoza 1995. godine u selu Kijani radi usmrćenja dvije civilne osobe R.S. i M.S. ispred njihove kuće dok je M.S. zapalio s kućom.² U županijskim državnim odvjetništvima evidentirano je 6.390 kaznenih prijava za kaznena djela počinjena za vrijeme i nakon „Oluje“, od čega se 439 odnose na pripadnike oružanih snaga. Po navedenoj statistici, osuđeno je 2.380 osoba, ali javnosti nije poznat njihov identitet niti kaznena djela za koja su odgovarali.³

¹ <http://www.documenta.hr/hr/zlo%C4%8Din-u-prokljanu-i-mandi%C4%87ima.html>

² Izvor: <http://www.dorh.hr/rije0511>

³ Izvor: <http://www.dorh.hr/rije0511>

Kako je pred hrvatskim sudovima iniciran velik broj parničnih postupaka sa zahtjevom za naknadu nematerijalne štete zbog usmrćenja bliskih srodnika tijekom Domovinskog rata, kojima nije prethodila pravomoćna presuda počinitelja ratnog zločina ili drugog kaznenog djela, sudovi uglavnom odbijaju tužbene zahtjeve zbog proceduralnih razloga, najčešće zbog zastare pokretanja postupka.

Pored toga, žrtve/tužitelje obvezuje se na podmirivanje parničnih troškova, koji su u pojedinim predmetima iznosili i 100.000 kn. Time se potpuno negira satisfakcija žrtava.

Višegodišnjim analiziranjem takvih postupaka zaključili smo da je nemogućnost ostvarivanja naknade štete posredni rezultat neučinkovitih istraga. Od 168 analiziranih predmeta 39 se odnosi na usmrćenja i nestanke tijekom ili neposredno nakon VRA „Oluja“. Od 39 zahtjeva pred nacionalnim su sudovima usvojena tek 3 tužbena zahtjeva te je srođnicima ubijenih dosuđena naknada štete. Dvije presude (od kojih je jedna još nepravomoćna) odnose se na zločin počinjen u Varivodama⁴. Pozitivnom ishodu ovih tužbi doprinijelo je rješenje Vrhovnog suda RH iz siječnja 2012. u slučaju Jovana Berića, u kojem je navedeno da su otac i majka tužitelja ubijeni iz vatrenog oružja u dvorištu svoje kuće, da je istog dana u Varivodama ubijeno 9 starijih osoba srpske nacionalnosti, te da je smrt roditelja tužitelja uzrokovana terorističkim aktom s ciljem izazivanja straha, užasa i osobne nesigurnosti građana, za koju, temeljem Zakona o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija, odgovara Republika Hrvatska. Spomenutim zakonom je također propisano da obaveza naknade štete postoji nezavisno o tome da li je štetnik utvrđen, kazneno progonjen ili oglašen krivim. Usvojen je i zahtjev djece ubijenog Đurađ Čanka u kolovozu 1995. u mjestu Zrmanja, nakon osuđujuće presude Županijskog suda u Zadru⁵.

Nakon iscrpljenog pravnog puta u RH, Europskom sudu za ljudska prava obratilo se 17 podnositelja zahtjeva koji se pozivaju na povredu zajamčenog prava na život iz čl. 2. Konvencije, odnosno neučinkovite istrage zločina počinjenih u „Oluji“.⁶ Vlada RH je u četiri predmeta potpisala prijateljsku nagodbu ili unilateralnu deklaraciju⁷ sa podnositeljima zahtjeva; Bibić i drugi protiv Hrvatske, br. zahtjeva 74392/12, Perić protiv Hrvatske, br. zahtjeva 38878/13, radi usmrćenja oca 11. kolovoza 1995. u selu Kistanje; Nirvana Repac protiv Hrvatske, br. zahtjeva 12992/13, radi usmrćenja oca u periodu od 8 do 11. kolovoza 1995. u selu Donji Srb; Žarković i drugi protiv Hrvatske, br. zahtjeva 75187/12, radi usmrćenja srodnika u Plavnom, 24. kolovoza 1995. Četiri zahtjeva sud je proglasio nedopuštenima zbog proteka roka od 6 mjeseci od saznanja o neučinkovitosti istrage te nedovoljne aktivnosti podnositelja zahtjeva radi intenzivnijeg postupanja tijela državnog progona (Dušan Lončar i drugi protiv Hrvatske - br. zahtjeva 12744/13 - usmrćenje srodnika 6. kolovoza 1995. kod mjesta Žirovac; Grubić protiv Hrvatske, br. zahtjeva 56094/12, usmrćenje majke 05. kolovoza u Golubiću; Kukavica protiv Hrvatske, br. zahtjeva 79768/12, Dragan Radičanin i drugi, br. zahtjeva 75504/12, radi usmrćenja oca u Selakovoj Poljani u kolovozu 1995.). Drugi zahtjevi su nakon komunikacije s Vladom RH još u postupku rješavanja.

Obilježavanje 20. godišnjice VRA „Oluja“

Postavljamo pitanje priznanja patnji stradalih, ne osporavajući pravo na oslobađanje i vraćanje područja, na kojem su od 1991. - 1995. od strane pripadnika srpskih jedinica počinjena teška kršenja ljudskih prava, u ustavnopravni poredak Republike Hrvatske.

---

⁴ Dana 28. rujna 1995. godine, u selu Varivode, oko 17,00 sati, ubijeno je devetoro civila, osoba starije životne dobi: Jovan Berić, star 75 godina, Jovan Berić, star 60 godina, Mara Berić, stara 70 godina, Marko Berić, star 80 godina, Milka Berić, stara 71 godinu, Radoslav Berić, star 69 godina, Dušan Dukić, star 75 godina, Mirko Pokrajac, star 85 godina.

⁵ Presuda od 15.07.1996. K-9/96

⁶ Presuda od 15.07.1996. K-9/96

⁷ Alternativni način rješavanja spora: uz potpisivanje prijateljskih rješenja/nagodbi, tužena može ponuditi i potpisivanje unilateralne deklaracije kao vid priznanja povreda u zahtjevu

Već smo naglašavali da je prema podacima Hrvatskog helsinškog odbora tijekom i neposredno nakon VRA „Oluja“ stradalo 677 civilnih žrtava. Prema procjenama UNHCR-a 1995. prije, tijekom i nakon vojnih akcija 'Bljesak' i 'Oluja' iz Hrvatske je izbjeglo oko 250.000 Srba. Od 133.705 registriranih povratnika samo 48% je ostalo u Hrvatskoj, od čega je 14,8% preminulo nakon povratka. Danas 32,892 registriranih izbjeglica iz Hrvatske živi u drugim post-Jugoslavenskim zemljama i to 25,962 u Srbiji, 6,697 u Bosni i Hercegovini, 198 u Crnoj Gori i 35 na Kosovu.

Podsjećamo i da je presudom Međunarodnog kaznenog suda za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji⁸ vrlo jasno, izvan razumne sumnje, na temelju brojnih personalnih i materijalnih dokaza utvrđeno da su od srpnja do konca rujna 1995. godine, u okviru zločina protiv čovječnosti te kršenja zakona i običaja ratovanja počinjena ubojstva, deportacije, bezobzirna razaranja, pljačke, nečovječna djela, okrutna postupanja te progoni, s ciljem trajnog uklanjanja srpskog stanovništva s područja Krajine, što je potvrdilo je i Žalbeno vijeće MKSJ.

Pored navedenog, u odluci Međunarodnog suda pravde iz veljače 2015. o odbacivanju međusobnih tužbi za genocid Hrvatske i Srbije zaključeno je da su zločini tijekom VRA Oluja počinjeni sa namjerom "nasilnog uklanjanja" i "etničkog čišćenja" srpskog stanovništva iz Krajine:

"479. U ovom predmetu, Sud primjećuje da nije sporno da je znatan dio srpskog stanovništva Krajine pobjegao iz regije što je bila izravna posljedica vojnih akcija koje su provele hrvatske snage tijekom operacije Oluja, poglavito granatiranja četiri gore navedena grada. Nadalje primjećuje da transkript (zapis) sastanka na Brijunima, na koji će se vratiti kasnije (vidjeti stavak 501-507 u nastavku), jasno ukazuje da su najviši hrvatski politički i vojni organi bili svjesni da će operacija 'Oluja' izazvati masovni egzodus srpskog stanovništva; čak su u nekoj mjeri temeljili svoje vojno planiranje na takvom egzodusu, koji su smatrali ne samo vjerojatnim, već i poželjnim (vidi stavak 504 u nastavku)"⁹

Usprkos utvrđenim činjenicama izostalo je priznanje patnje stradalih, a uz službeno obilježavanje godišnjice VRA „Oluja“ u organizaciji državnih institucija i u Zagrebu i u Kninu i ove godine izostat će sjećanje na žrtve. Ono je prepušteno udruženjima porodica stradalih i građanskim inicijativama, koje kroz akcije poput *Otpisanih*, organizirane povodom 20. godišnjice VRA Oluja od *Što, kako i za koga/WHW* i *Multimedijalnog instituta* su uputili poziv za prikupljanjem i skeniranjem knjiga nasilno izbačenih iz knjižnica 1990-ih. Osim dokumentarnih materijala, prikupljenih 'otpisanih' knjiga i skenera za njihovo digitaliziranje, izložba/akcija¹⁰ uključila je radove i performanse umjetnika Antonia Grgića, Siniše Ilića, Javne knjižnice, Božene Končić Badurina, Siniše Labrovića i Luize Margan. Na taj način izložba/akcija je nastojala afirmirati područje umjetnosti kao mjesto moguće promjene perspektive i hegemonijskog pogleda.

Pogled na ratna zbivanja iz druge perspektive kao i mogućnost za produbljivanje javnog dijaloga nudi i film Dalibora Matanića "Zvizdan" o (ne)mogućnosti ljubavi između Srkinje i Hrvata u selu u okolici Knina 1991., 2001. i 2011., nedavno prikazan pred prepunom Arenom Festivala u Puli koji će se na jesen prikazivati u kinima.

Protiv mimohoda koji će se u organizaciji Vlade RH održati u Zagrebu 4. kolovoza prosvjedovao je Centar za mirovne studije.¹¹ „Ne vidimo smisao te parade. To je samo produbilo podjele u društvu. Žao nam je što naši političari ne shvaćaju da militarizam nije rješenje za probleme. Trebamo se sjetiti mirne reintegracije koja je bez ispaljenog metka riješila probleme.“ istaknuo je Gordan Bosanac iz CMS-a na konferenciji za medije "Rat je gotov" održanoj na Markovom trgu.

Sense – Centar za tranzicijsku pravdu i Srpsko narodno vijeće u suradnji s *Documentom* predstavili su "Oluja u Haagu". Suđenje za zločine počinjene tijekom i nakon VRA "Oluja" jedno je od

⁸ http://www.icty.org/x/cases/gotovina/tjug/bcs/110415bcs_judgement_p1.pdf

http://www.icty.org/x/cases/gotovina/tjug/bcs/110415bcs_judgement_p2.pdf

⁹ Neslužben prijevod, presuda dostupna na: <http://www.icj-cij.org/docket/files/118/18422.pdf>

¹⁰ <https://www.otpisane.org/otpisane/>

¹¹ <http://www.cms.hr/hr/vojska-ministarstvo-obrane-rh/rat-je-gotov-ne-vojnomo-mimohodu>

najkontraverznijih u dvadesetogodišnjoj povijesti Tribunala, prvenstveno stoga što su dva sudska vijeća na osnovi istih činjenica, a primjenom različitih pravnih standarda, dijametralno različito zaključila o krivnji, odnosno nevinosti optuženih hrvatskih generala. Ti zaključci, međutim, ne dovode u pitanje utvrđene činjenice o tome što se zapravo dogodilo tijekom i nakon operacije "Oluja".¹²

Prava civilnih žrtava rata

U dane prije proslave pobjede i domovinske zahvalnosti upozoravamo da institucije Republike Hrvatske ne osiguravaju primjerenu podršku našim sugrađanima i sugrađankama stradalima u ratu.

Civilne žrtve rata još uvijek čekaju priznavanje patnje zbog gubitka najbližih i drugih teških povreda ljudskih prava. Velika većina nikada nije ostvarila status civilnih žrtava rata niti naknadu štete zbog pretrpljenog gubitka te još uvijek čekaju donošenje najavljenih zakona o obeštećenju.

Planom normativnih aktivnosti za 2015. godinu predviđeno je donošenje novog Zakonu o pravima vojnih i civilnih stradalnika rata i članova njihovih obitelji. Po mišljenju organizacija za ljudska prava zakon bi trebao regulirati prava svih civilnih žrtava, ne uvjetovati ostvarenje prava određivanjem roka za podnošenje zahtjeva, ne postavljati imovinski/dohodovni cenzus kao ograničavajući faktor za ostvarivanje prava, priznati medicinsku dokumentaciju iz drugih post-jugoslavenskih zemalja te proširiti mogućnosti dokazivanja okolnosti stradavanja kako materijalnim tako i personalnim dokazima (što su sve prepreke ostvarivanja prava prema važećem Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata¹³). Pozitivan pomak predstavlja priznanje prava žrtvama seksualnog nasilja u ratu¹⁴, kao i najave, od strane Ministarstva branitelja RH o donošenju novog zakona o pravima svih civilnih žrtava rata.

Kada će doći vrijeme za solidarnost sa stradalim civilima? Dosadašnje vladajuće garniture nisu imale volje donijeti sveobuhvatni paket zakona kojim bi se priznale patnje svih stradalih. Po Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, prema statistikama Ministarstva branitelja sa zaključno 31. prosincem 2013. tek nekoliko stotina civilnih invalida koristi jedno ili više prava (ukupno 2.306 prava), a 298 srodnika prima obiteljske invalidnine iza ubijenih, poginulih ili nestalih članova uže obitelji.

Nije poznato koliko će proračunskih sredstava biti izdvojeno za obilježavanje godišnjice VRA "Oluja", no smatramo da su umjesto vojnog mimohoda u Zagrebu sredstva mogla biti namijenjena civilnim žrtvama rata.

Odluke Europskog suda za ljudska prava po zahtjevima žrtava rata u Republici Hrvatskoj

Tijekom 2015. Europski sud za ljudska prava je donio odluke u sedam zahtjeva civilnih žrtava rata (direktnih stradalnika ili srodnika ubijenih i nestalih) zbog povrede prava na život zajamčenog čl. 2. te zabrane mučenja zajamčene čl. 3. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, i to zbog nedjelotvornih istraga počinjenih zločina. Svi su zahtjevi podneseni na razmatranje Europskom sudu nakon što je iscrpljen pravni put u Republici Hrvatskoj, počinitelji nijednog zločina nisu osuđeni te podnositelji niti jednog zahtjeva nisu ostvarili pravo na reparaciju u svojoj državi.

U presudi po zahtjevu B. i dr. protiv Hrvatske (zahtjev br. 71593/11) od 18. lipnja 2015. godine, Europski sud je ponovio stavove ranije iznijete u presudi Jelić i dr. protiv Hrvatske (zahtjev br. 57856/11). (Ponovno) je utvrđena povreda prava na život zbog nedjelotvorne istrage zločina u kojemu je u Sisku 1991. godine odveden i usmrćen suprug i otac podnositeljica zahtjeva. Istaknuto je da je

¹² Sense – Centar za tranzicijsku pravdu i Srpsko narodno vijeće u suradnji s *Documentom* predstavili su dokumentacijski prikaz materijala sa suđenja pred MSKJ u predmetu Gotovina i drugi (IT-06-90) pod nazivom "Oluja u Haagu" koja je, na hrvatskom i engleskom jeziku, dostupan na <http://snv.hr/oluja-u-haagu/>

¹³ Narodne novine broj 33/92., 77/92., 58/93., 2/94., 76/94., 108/95., 108/96., 82/01., 103/03., 148/13.

¹⁴ Zakon o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu - NN 64/15 na snazi od 18.06.2015

istraga trebala obuhvati ne samo zapovjedno odgovorne osobe¹⁵, već i izravne počinitelje, jer je među glavnim svrhama kažnjavanja retribucija, kao oblik pravde za žrtve i opće zastrašivanje usmjereno ka prevenciji novih povreda, kao i očuvanje vladavine prava, odnosno da se niti jedan od ovih ciljeva ne može ostvariti ukoliko se počinitelji ne privedu pravdi. Od domaćih tijela se zahtijeva sposobnost i volja za provođenjem kaznenog progona protiv osoba koje su nezakonito oduzeli život drugome, a u ovome predmetu sa istragom se neobjašnjivo odugovlačilo.

Po zahtjevu Save Žarković i drugih protiv Hrvatske (zahtjev br. 75187/12) Vlada RH je priznala povrede prava na život zbog neučinkovite istrage nestanka oca podnositelja dana 24. kolovoza 1995. u selu Plavno potpisivanjem unilateralne deklaracije¹⁶.

U ostalim zahtjevima: Nježić i Štimac protiv Hrvatske (zahtjev br. 29823/13), Dragan Radičanin i drugi protiv Hrvatske (zahtjev br. 75504/12), Radojka Kukavica protiv Hrvatske (zahtjev br. 79768/12), Gojević-Zrnić i Mančić protiv Hrvatske (zahtjev br. 5676/13) te Dušan Lončar i drugi protiv Hrvatske (zahtjev br. 12744/13) Europski sud je donio odluke o nedopuštenosti zahtjeva zbog proteka roka od 6 mjeseci od saznanja o neučinkovitosti istrage te nedovoljne aktivnosti podnositelja zahtjeva radi intenzivnijeg postupanja tijela državnog progona. Ujedno je sud proglasio nedopuštenim zahtjev Z. i drugi protiv Hrvatske (zahtjev br. 57812/13) kao preuranjen jer je DORH ponovno otvorilo istragu vezanu uz usmrćenje supruga i oca podnositeljica nakon presude Europskog suda u predmetu Marguš protiv Hrvatske (zahtjev br. 4450/10), u kojoj je sud utvrdio da se pravilo *ne bis in idem* ne odnosi na amnestiju za ratne zločine.

Podaci za 2014. godinu o sudskim postupcima vezanima uz diskriminaciju

Prema podacima Ministarstva pravosuđa pred sudovima u Republici Hrvatskoj tijekom 2014. zaprimljena su 174 predmeta vezana uz diskriminaciju.

Najviše je prekršajnih postupaka zbog uznemiravanja iz čl. 25. Zakona o suzbijanju diskriminacije (ZSD), dok su u građanski postupci pokretani radi naknade štete (čl. 17. st. 1. toč. 3 ZSD-a), zabrane ili otklanjanja diskriminacije (čl. 17. st. 1. toč. 1 ZSD-a) te kao prethodno pitanje u radnim sporovima. Niti u jednom presuđenom građanskom postupku nije usvojen tužbeni zahtjev, tj. nije utvrđena diskriminacija. Tijekom 2014. podignuto je šest optužnica, za kaznena djela mučenja i drugog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja iz čl. 104. Kaznenog zakona (KZ), povrede ravnopravnosti iz čl. 125 KZ-a, povrede slobode izražavanja nacionalne pripadnosti iz čl. 126 KZ-a, spolnog uznemiravanja iz čl. 156 KZ-a te javnog poticanja na nasilje i mržnju iz čl. 325. KZ-a. Iz 2013. godinu u 2014. prenijeto je u rad 16 predmeta, pa su ukupno u 2014. godini u radu bila 22 kaznena predmeta. Od toga broja u prošloj je godini pravomoćno riješeno tek 3 predmeta.

Nema diskriminacije po zanimanju/statusu samozaposlene osobe u svezi ostvarivanja mirovinskih prava

Dana 3. lipnja 2015. Ustavni sud RH je odbio ustavnu tužbu¹⁷ podnositeljice koja je smatrala da je kao odvjetnica diskriminirana u komparaciji sa drugim osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost.

Smatrala je da joj je neosnovano i nezakonito obustavljena isplata starosne mirovine jer je ponovno počela s obavljanjem odvjetničke djelatnosti, a posebno da je Zakonom o mirovinskom osiguranju (NN 157/13, 151/14 i 33/15) diskriminirana u odnosu na druge građane RH koji su, nakon ostvarenja prava na mirovinu, nastavili obavljati neograničeno samostalnu djelatnost te i nadalje, bez ikakvih odbitaka, primaju ostvarenu i priznatu mirovinu, bez obzira na vrstu ostvarene mirovine, te nisu dužni

¹⁵ Zbog ratnih zločina protiv civila i zarobljenika počinjenih u Sisku na 10 godina zatvora pravomoćno je osuđen Vladimir Milanković, u inkriminirano vrijeme zamjenik načelnika Policijske uprave Sisak.

¹⁶ Alternativni način rješavanja spora: uz potpisivanje prijateljskih rješenja/nagodbi, tužena može ponuditi i potpisivanje unilateralne deklaracije kao vid priznanja povreda u zahtjevu

¹⁷ <http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/Novosti/C12570D30061CE54C1257E5900331035?OpenDocument>

plaćati nikakve doprinose.

Ustavni sud nije pronašao nijednu činjenicu ili okolnost koja bi upućivala da je podnositeljica diskriminirana u ostvarenju nekog ustavnog prava po bilo kojem svojstvu: spolu, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili nekoj drugoj osobini. Stoga je pozivanje na povredu ustavnog jamstva nediskriminacije iz čl. 14. st. 1. Ustava ocijenio neosnovanim. Ustavna formulacija "i druge osobine" znači da Ustav RH (kao i Europska konvencija) ima otvorenu listu zaštićenih osnova diskriminacije (a ne zatvorenu kao npr. Zakon o suzbijanju diskriminacije). Tako je Ustavni sud u odluci broj U-III-1600/2004 od 17. listopada 2007. utvrdio diskriminaciju na osnovi „položaja u ostvarenju prava na zaradu“. Stoga ova odluka ne znači da diskriminacija na temelju zanimanja ne postoji, odnosno da nije Ustavom zabranjena, već samo utvrđuje da u konkretnom slučaju podnositeljica nije bila diskriminirana na temelju zanimanja.

Državno sudbeno vijeće provodi izbore za predsjednike velikog broja županijskih, općinskih, trgovačkih i prekršajnih sudova

Državno sudbeno vijeće (DSV) je tijekom travnja i srpanja 2015. raspisalo oglase za predsjednike 29 sudova - županijskih, općinskih, trgovačkih i prekršajnih. Ujedno se po prvi put biraju suci Prekršajnog suda u Novom Zagrebu, koji je počeo s radom 1. srpnja 2015. godine, temeljem Zakona o područjima i sjedištima sudova (NN 128/14).

U djelokrugu DSV-a su postupci imenovanja i razrješenja sudaca, stegovni postupci i odobrenje za pritvaranje, određivanje istražnog zatvora i kazneni progon kao i odlučivanje o imunitetu sudaca, premještaj sudaca, sudjelovanje u osposobljavanju i usavršavanju sudaca i sudskih službenika, provođenje postupka upisa kandidata u Državnu školu za pravosudne dužnosnike i postupka polaganja završnog ispita, donošenje Metodologije izrade ocjene sudaca, vođenje osobnih očevidnika sudaca i konačno, vođenje i kontrola imovinskih kartica sudaca.

Novi članovi DSV-a, izabrani na izborima održanim 27. siječnja 2015., sedmorica sudaca: Željko Šarić, Mijo Galiot, Damir Kontrec, Neven Cambi, Ivica Veselić, Sabina Dugonjić i Nediljko Boban, i dvojica sveučilišna profesora prava: Eduard Kunštek i Igor Gliha, prisegnuli su početkom ožujka pred predsjednikom Vrhovnog suda, a na konstituirajućoj sjednici za predsjednika novog saziva toga tijela izabran je sudac Vrhovnog suda Željko Šarić.

U DSV-u iz prošlog saziva ostala su dvojica predstavnika Hrvatskog sabora, Josip Leko iz redova vladajućih i Davorin Mlakar iz oporbe. Na izborima potkraj godine trebali bi se birati novi članovi DSV-a iz reda zastupnika Hrvatskog sabora.¹⁸

---

¹⁸ Za sadržaj izvještaja isključivo su odgovorne organizacije izdavači te on ni na koji način ne predstavlja službene stavove donatora. Ovaj izvještaj je nastao u sklopu projekta 'Podrška strategiji razvoja pravosuđa u području ljudskih prava', uz financijsku podršku Fondova Europskog gospodarskog prostora i Kraljevine Norveške za organizacije civilnoga društva, čiji je provoditelj za Republiku Hrvatsku Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva.